

УДК 332.122:338.47

Лифар В.В.

д-р.економ.наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЛОГІСТИКИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД ПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ

Підчас війни, особливо на окупованих територіях України, відбувається руйнація транспортних шляхів сполучення, транспортної інфраструктури всіх видів транспорту. Після звільнення територій України нагальною стане проблема міжрегіонального сполучення, доставки необхідних вантажів між підприємствами, відновлення логістичних ланцюгів постачання. Тому перспективи використання логістики у повоєнний період полягають у розвитку об'єктів транспортного комплексу. Зокрема це стосується створення мережі транспортно-логістичних центрів (ТЛЦ), відбудова яких відбуватиметься у межах міжгалузевої і міжрегіональної співпраці. На основі системного підхо-

ду. Центри можуть створюватися на базі існуючих транспортних організацій із залученням промислових і торговельних підприємств регіону. ТЛЦ виконуватимуть інтеграційну функцію з пов'язування транспортних підприємств в єдине ціле шляхом формування системи регіонального руху вантажопотоків (транспортно-логістичної системи регіону). Це дозволить раціоналізувати та контролювати вантажопотоки регіону, рівномірно розподілити логістичне навантаження на регіон.

Ініціатором створення логістичних центрів і елементів регіональної логістичної системи є державний сектор при залученні місцевих органів самоврядування і регіональних органів влади. Організаційною формою ЛЦ може бути акціонерне підприємство або товариство з обмеженою відповідальністю, в якому державний сектор має більше 50% та відповідає за розробку: програми будівництва ЛЦ і необхідних документів; пошук інвестора і фінансових коштів; купівлю (виділення) і освоєння земельних ділянок; нагляд за будівництвом даного центру. Ініціатором будівництва можуть виступати й організації бізнесу, виходячи зі своїх комерційних інтересів, однак коли в цей процес включається державний сектор, то крім економічних, до уваги приймаються фактори макроекономічного, екологічного, урбаністичного характеру, що враховують стратегію регіонального розвитку, необхідність боротьби з безробіттям та ін.

Важливим фактором при створенні логістичних центрів є локалізація комерційних та державних структур в одному місці, що дозволяє гарантувати узгодженість спільних дій та комерційну кооперацію, надає можливість тісної взаємодії з державними контролюючими органами, поєднує усі види транспортної діяльності. Таким чином, ТЛЦ можуть централізовано надавати учасникам процесу перевезення повний комплекс послуг, що приводить до зменшення часових і фінансових витрат, оптимізує процес доставки вантажів, прискорює зворотність капіталу.

Основними завданнями по створенню ТЛЦ можна визначити наступні:

- вибір місця розташування логістичних центрів;
- інтеграція різних видів транспорту;
- кооперація транспортних, логістичних, страхових, фінансових компаній, державних органів і служб та їх розташування в одному місці;
- проведення єдиної регіональної транспортної політики за підтримки держави в області транспортно-логістичного сервісу;
- концентрація вантажоперевезень і створення основи для використання мультимодальних технологій;
- підвищення інвестиційної привабливості логістичного бізнесу в інтересах розвитку економіки регіону.

Крім цього, ТЛЦ притаманні наступні риси:

-відкритість – логістичні центри відкриті для всіх державних і приватних компаній, що приймають участь в процесі перевезення;

-партнерство – створюється і розвивається на основі державно-приватного партнерства по ініціативі державних органів управління;

-організація управління – наявність в якості управляючого органу однієї юридичної особи, що захищає загальні інтереси компаній, які розташовані в ТЛЦ;

-наявність обладнання загального користування – наявність доступного для всіх обладнання для обробки вантажів, що купується і використовується відповідно до принципу часткової участі або як загальна власність в ЛЦ.

Оскільки проект створення мережі ТЛЦ в регіоні передбачає створення нових робочих місць, потребу у кваліфікованих менеджерах, спеціалістах, то паралельно вирішується проблема зайнятості та відповідно добробуту населення регіону.

Отже, створення мережі ТЛЦ в регіонах після звільнення окупованих територій дозволить швидше відновити об'єкти транспортної інфраструктури, транспортні шляхи сполучення і логістичні ланцюги поставок між підприємствами.